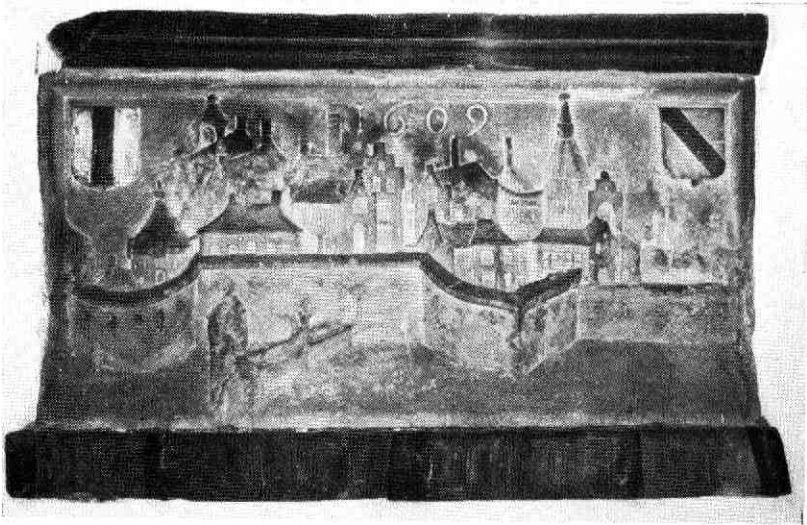

KASTEEL VREDENBURG TE DELFT

Hebben wij u in het vorig nummer van dit maandblad een afbeelding getoond van het uithangbord „De Utrechtsche Dom” te Gouda, ditmaal vragen wij aandacht voor een andere vondst van de heer A. G. Ubaghs, die onvermoeid voortgaat met het fotograferen en beschrijven van gevelstenen.

Dat het hem inderdaad om veel méér te doen is dan alleen maar een leuk plaatje te „schieten”, blijkt uit de moeite die hij zich gaf om, na het grote werk over de uithangtekens van Van Lennep en Ter

Gouw, ook de bronnen te zoeken waaruit genoemde heren hun gegevens putten. Daarvoor spoorde hij o.a. in Engeland boeken op. Enige zeldzame, niet meer verkrijgbare werken heeft hij zelfs bladzij voor bladzij gefotografeerd zodat hij na afdruk van deze pagina's het hele werk, zij het in lijvige vorm toch bezit.

Wij maken opzettelijk van deze activiteit melding, omdat het misschien anderen aanspoort om op soortgelijke wijze een verzameling te beginnen. Wie daar sericus werk van maakt, is in korte tijd goed thuis op een bepaald terrein, zoals de heer Ubaghs dat werd op het gebied van de gevelstenen. Terwijl het toch zo simpel begonnen is met een paar foto's van een aardig historisch object.

Belangrijk is dat dergelijke collecties niet alleen iets waardevols verschaffen aan de verzamelaar en verdere belangstellenden, maar dat zij soms voor het nageslacht uitermate nuttig zijn.

Het is ditmaal de gevelsteen „Dit-is-in-Vreborch-tot-Utrecht” uit de collectie-Ubaghs die onze aandacht vraagt. De steen die het

jaartal 1609 voert, zit ingemetseld in de muur van het Prinsenhof-restaurant te Delft in de eetkelder; binnenshuis dus. Van Lennep en Ter Gouw noemen hem tweemaal maar verzuimen de straat in Delft te noteren waar zij de steen aantreffen.

Een informatie bij dr. D. P. Oosterbaan, gemeentearchivaris van Delft, hielp de heer Ubaghs iets verder. Hij vernam dat de steen afkomstig moet zijn uit een huis aan de Gasthuislaan te Delft. Niet bekend is wanneer de steen in de Prinsenkelder terechtgekomen kan zijn.

De steen geeft weinig houvast inzake het aanzien van kasteel Vredenburg. Men ziet achter de stadsmuur een aantal huizen met op de achtergrond links en rechts een torentje. Zoals bij de afbeeldingen op veel gevelstenen moet men geen getrouwe weergave verwachten.

Op de walkant voor de muur links ziet men iets dat op een trog of goot lijkt. Of is het een bak voor het opvangen van regenwater? Toen de steen werd vervaardigd was het kasteel Vredenburg al dertig jaar ter ziele. Wat kan een Delvenaar bewogen hebben dit kasteel als kenteken van zijn huis te kiezen?

Bij het uithangbord „De Utrechtsche Dom” te Gouda opperden wij de mogelijkheid, dat de caféhouder nabij de poort aan de utrechtse zijde van Gouda zuiver om stichtse klanten te trekken de Dom had uitgehangen. Dit ligt in Delft veel minder voor de hand, al is de mogelijkheid niet uitgesloten. Wie vanuit Utrecht Delft binnenkwam zal dat via de nog bestaande Oostpoort gedaan hebben. Niet ver vandaar vindt men de Gasthuislaan.

Van de wapens op de gevelsteen is het linker van Delft; het rechter van Vredenburg? De steen zal dus niet per abuis in Delft verzeild zijn maar hoorde hier vanouds thuis. de J.

BOEKAANKONDIGING

C. Ch. G. Visser, *De Lutherse in Utrecht*. Utrecht 1963, 44 blz. Met afb. en portretten.

Het boekje van de hand van ds. Visser, uitgegeven door de kerkeraad der evangelisch-lutherse gemeente te Utrecht ter gelegenheid van de viering van het 350-jarig bestaan in mei 1963, behandelt de komst der eerste lutheranen, reeds vóór 1589, te Utrecht en de stichting van de gemeente in 1613 door de predikant Hibbaeus Magnus. Men komt dan nog bijeen in een perceel in de Lijnmarkt met uitgang in de Visserssteeg.

Ondanks protesten en maatregelen van de gereformeerde stedelijke overheid, die vrijheid van godsdienstoefening voor zich zelf reserveerde, komt circa 1624 een eigen kerkgebouw tot stand in de Stroo-